

***Adenocarpus telonensis* (Loisel.) D.C.**

Família: PAPILIONÀCIES

Escruixidor

Aspecte general

Autor: Enric Bisbe

Morfologia identificativa

Arbust de 0,5 a 1,5 m d'alçària, sense espines, les branques són molt ramificades. Les joves blanquinoses i pubescents, les velles presenten l'escorça que es desprèn en bandes longitudinals. Les fulles trifoliades presenten un curt peciòl. Les flors són grogues de 12 a 18 mm. El fruit és de tipus llegum, de 15 a 30 mm.

Detall de les flors i fruits

Autor: Enric Bisbe

Fenologia

Floreix de mitjans maig a finals de juny. Els fruits madurs alliberen les llavors durant l'estiu, aquestes poden ser dispersades pels animals. És una espècie que es manté verda tot l'any.

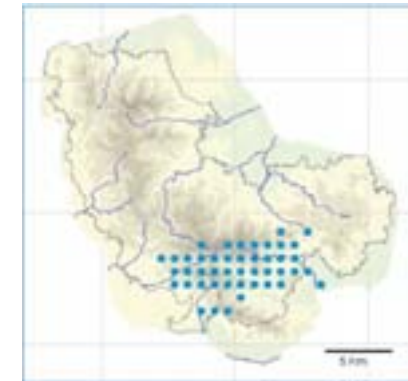
Requeriments d'hàbitat

A les Gavarres la trobem en brolles silicícules heliòfiles del vessant marítim (32.376*), i en suredes clares (45.2162*) principalment a vores de camins. Preferentment en vessants exposats al S, i en sòls derivats del granit.

Distribució a Catalunya

Distribució a les Gavarres

Cites i localitats a les Gavarres

Citacions bibliogràfiques: Juanola (2003).

L'espècie és present en un bon nombre de localitats a la meitat sud del massís, on podem trobar des de peus aïllats, fins a franges atapeïdes de desenes de metres al marge del camí. La distribució mostrada és força acurada, gràcies als treballs de prospecció de Mallol, A., que han aportat noves dades. No és possible establir diferents poblacions, ja que les diverses localitats es troben molt juntes. Destacar que la gran majoria de la població es troba dins l'àmbit de l'EIN. Tot i que a les Gavarres és prou comú al vessant marítim, cal considerar-la una espècie raríssima als Països Catalans.

Comportament fitocenològic

Creix a les contrades marítimes, principalment en brolles silicícules o suredes molt aclarides d'ambients molt assolellats. Ocupa preferentment les vorades de camins i a les Gavarres rarament es fa dins la brolla. Molts individus apareixen amb els brots joves verds i la resta de l'individu sec, oferint un aspecte de mala vitalitat. Tot i que s'interpreta que aquesta deu ser l'aparença normal de l'espècie, doncs els individus vegeten correctament i presenten una viabilitat considerable si fem cas al gran nombre de plançons joves que apareixen.

Interès de l'espècie

L'espècie resulta interessant, ja que a Catalunya es troba a les brolles silicícules de les contrades mediterrànies plujoses, essent molt rara. Al sector marítim de les Gavarres, és un dels llocs on creix amb major abundància, especialment entorn de determinades pistes forestals. Aquesta espècie és protegida pel PEIN a les Gavarres on es prohibeix el seu desarrelament o destrucció.

Vulnerabilitat i factors d'amenaça

L'acció de la maquinària pesant en el manteniment de vials forestals, es considera com al principal factor d'amenaça, ja que bona part dels peus és localitzen arran dels camins i pistes forestals. També resulta un factor d'amenaça el fet que el vial sigui molt concorregut, per la pròpia acció dels vehicles. Tot i que l'espècie tolera les estassades, unes accions massa periòdiques, especialment si es fessin amb maquinària pesant, podrien condicionar la viabilitat de la població. Un darrer tipus d'amenaça deriva directament de les exigències ecològiques d'aquest petit arbust, ja que necessita la presència d'espais oberts i assolellats. El progressiu tancament del bosc l'aniria arraconant a uns pocs punts fins a fer-ne perillar l'existència.

Propostes de Gestió

Les principals propostes de gestió, passen per evitar estassades, ni eixamplar repetidament els camins on trobem l'hàbitat d'aquesta espècie, especialment evitant les intervencions amb maquinària pesant, atès que la planta queda molt maltractada. Cal destacar que les estassades puntuals, poden arribar a afavorir l'espècie perquè rebrota amb facilitat, alhora que la presència de nous espais oberts afavoreix el creixement de nous plançons. Cal evitar la rompuda, i l'eixamplament dels vials, doncs per una banda eliminaria totalment els individus madurs, alhora que podria fomentar una major concurrència de vehicles, amb la conseqüent pèrdua d'hàbitat per a aquesta espècie.